

MEDYCINA DYDAKTYKA WYCHOWANIE

ISSN 0137-6543

ROK XLVI

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

NR 2/2014

Zespół redakcyjny:

Prof. dr hab. Stefan Krus – redaktor honorowy
Dr hab. Marcin Grabowski – redaktor naczelny
Dr med. Maciej Janiszewski – z-ca redaktora naczelnego
Mgr Cezary Ksel – sekretarz redakcji
Mgr Magdalena Zielonka – korekta

Rada Programowa i Naukowa:

Prof. dr hab. Marek Krawczyk – Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, **prof. dr hab. Sławomir Majewski** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, **prof. dr hab. Sławomir Nazarewski** – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, **prof. dr hab. Renata Górka** – Prorektor ds. Kadr, **prof. dr hab. Marek Kulus** – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, **prof. dr hab. Mirosław Wielgoś** – Dziekan I Wydziału Lekarskiego, **dr hab. Marek Kuch** – Dziekan II Wydziału Lekarskiego, **prof. dr hab. Bożena Werner** – Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim, **dr hab. Piotr Wroczyński** – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego, **prof. dr hab. Piotr Małkowski** – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, **prof. dr hab. Bolesław Samoliński** – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego, **prof. dr hab. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska** – Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego.

Wydawca:

Warszawski Uniwersytet Medyczny,
Senacka Komisja ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw

Adres redakcji:

ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa
tel. (22) 57 20 615
e-mail: mdw@wum.edu.pl
http://mdw.wum.edu.pl

Zdjęcia:

Dział Fotomedyczny WUM
Prawa autorskie zastrzeżone. Żadna część publikacji nie może być powielana bez zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów.

Skład i druk:

Oficyna Wydawnicza WUM
ul. Pawińskiego 3, 02-106 Warszawa
tel. (22) 57 20 327, fax (22) 57 20 380
e-mail: oficynawydawnicza@wum.edu.pl
http://oficynawydawnicza.wum.edu.pl
Projekt okładki – Maja Sosnowska

Nakład: 500 egzemplarzy
CZASOPISMO JEST PUNKTOWANE W SYSTEMIE INDEX COPERNICUS

Z ŻYCIA WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

<i>Marta Wojtach</i> Order Palm Akademickich dla Rektora prof. Marka Krawczyka.....	2
<i>Biuro Informacji i Promocji</i> Konferencja „Zmiany w opiece długoterminowej – implikacje praktyczne dla pacjentów i świadczeniodawców”.....	3
Rozmowa z dr hab. Magdaleną Kowalewską oraz lek. Kamilem Zalewskim o projekcie nagrodzonym w programie SONATA 3 BIS	4
<i>Biuro Informacji i Promocji</i> Schools of public health networks/consortia. Country Case Meeting in Warsaw	6
<i>Joanna Kolmas</i> IV Minisymposium Młodych Naukowców	7
<i>Joanna Gotlib, Bożena Ściegłińska, Jarosława Belowska, Mariusz Panczyk</i> Pielęgniarki oddziałowe o codziennej praktyce klinicznej opartej na dowodach naukowych	8
<i>Joanna Gotlib, Grażyna Dykowska</i> Sprawozdanie z Seminarium Naukowo-Szkoleniowego „Od nauki do praktyki z Międzynarodową Klasyfikacją Praktyki Pielęgniarskiej ICNP”	10
<i>Elwira Zielińska</i> Z Senatu WUM.....	12

ROZMOWY

Rozmowa z prof. dr hab. Mirosławem Wielgosiem o powstaniu oraz sukcesach Uniwersyteckiego Centrum Zdrowia Kobiety i Noworodka WUM Sp. z o.o.	14
--	----

STUDENCI

Lek. Piotr Nehring opowiada o nagrodzie naukowej przyznanej przez Wydział V Nauk Medycznych PAN	18
<i>Anna Gilbert</i> Warszawski Uniwersytet Medyczny najbardziej produktorancką uczelnią medyczną w Polsce	20

WSPOMNIENIE

<i>Jadwiga Turło</i> Prof. dr hab. n. farm. Teodor Zawadowski – wspomnienie	21
---	----

NAUKA

<i>Krystyna Kasperska, Dariusz Białoszewski</i> Styl życia oraz postawy studentów kierunku Fizjoterapia WUM wobec aktywności ruchowej w aspekcie promocji zdrowia.....	24
Obrońcy prac doktorskich	31

oceny wiarygodności dowodów naukowych wymaga uzupełnienia. Pielęgniarki oddziałowe, jako kadra zarządzająca, rozumieją korzyści wynikające z posiadania aktualnej wiedzy medycznej, nie tylko w zapewnianiu jakości udzielanych przez nich świadczeń, ale również w zakresie ochrony ich odpowiedzialności zawodowej oraz wprowadzania skutecznych zmian w efektywniejszym finansowaniu świadczeń zdrowotnych. Wskazywane przez pielęgniarki bariery, które wpływają na ograniczenie możliwości korzystania z najnowszych wyników badań naukowych w codziennej praktyce klinicznej, miały charakter obiektywny i wymagają zmian systemowych w organizacji pracy oraz systemu

kształcenia ustawicznego pielęgniarek. Wprowadzenie zmian systemowych będzie możliwe jednak tylko dzięki wsparciu kadry zarządzającej w pielęgniarstwie, również przy udziale pielęgniarek naczelnych.

**Joanna Gotlib¹, Bożena Ściegłńska²,
Jarosława Belowska¹, Mariusz Panczyk¹**

¹ Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia
Wydziału Nauki o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

² Pielęgniarka Naczelną, Samodzielny Publiczny Dziecięcy
Szpital Kliniczny, Warszawa

Sprawozdanie z Seminarium Naukowo-Szkoleniowego „Od nauki do praktyki z Międzynarodową Klasyfikacją Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®”

20 lutego 2014 roku w gmachu nowo wybudowanego Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi odbyło się seminarium dotyczące wdrażania standardu Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w Polsce „Od nauki do praktyki z Klasyfikacją ICNP®”.

Organizatorem spotkania było Akredytowane przez Międzynarodową Radę Pielęgniarek (ICN) Centrum Badania i Rozwoju Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®) – ACBiR przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Spotkaniu przewodniczyła dr Dorota Kilańska z Katedry Nauczania Pielęgniarstwa Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu i ACBiR.

Celem seminarium było wypracowanie wskazówek do prowadzenia prac licencjackich na studiach I stopnia opierając się na studium przypadku, z wykorzystaniem standardu ICNP® oraz określenie stanowiska środowiska akademickiego w sprawie współczesnego modelu opieki pielęgniarskiej.

W seminarium udział wzięło ponad 100 uczestników reprezentujących 23 polskie uczelnie kształcące studentów pielęgniarstwa podczas stacjonarnych i niestacjonarnych (pomostowych) studiów I stopnia z 20 polskich miast.

Wydział Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego reprezentowały: dr hab. n. o zdr. Joanna Gotlib z Zakładu Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu oraz dr n. o zdr. Grażyna Dykowska z Zakładu Zdrowia Publicznego Wydziału Nauki o Zdrowiu.

Program seminarium obejmował 5 wykładów eksperckich oraz dyskusję panelową uczestników spotkania dotyczącą Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® – stanu prac nad ICNP®, aktualnego stanu prawnego dotyczącego dokumentacji medycznej, możliwości wykorzystania ICNP® w stosowanej w Polsce elektronicznej dokumentacji medycznej, jej zalet oraz wad. Wszystkie te zagadnienia podejmowane były w kontekście wykorzystania Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w pracach licencjackich studentów studiów I stopnia.

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 30 czerwca 1997 roku (numer 1400/97/WE), przyjmująca wspólnotowy program monitorowania zdrowia w ramach działań w dziedzinie zdrowia publicznego (1997-2001), była jednym z pierwszych kroków na rzecz zapewnienia odpowiedniej jakości usług zdrowotnych w krajach UE. Projekt Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP® – International Classification for Nursing Practice) jest innowacyjny na skalę światową, doskonale wpisujący się w zadania tego programu. Wdrożenie ICNP® do systemów informatycznych ma na celu spowodowanie ujednoczenia pojęć, którymi posługują się pielęgniarki i tym samym wpłynięcie na poprawę jakości usług świadczonych pacjentom, zapewniając jednocześnie właściwe bezpieczeństwo opieki. Wykorzystanie ICNP® umożliwi także ocenę wpływu jakości opieki na efekty leczenia, co nie jest bez znaczenia dla ich kosztów.

Trwający od 20 lat proces kształtowania się ICNP®, jako nowoczesnej pielęgniarskiej klasyfikacji terminologicznej, pozwala obserwować powstawanie tego narzędzia, organizację wiedzy i dostępu do niej, a także jego adaptację do zmieniających się potrzeb użytkowników, którymi są pielęgniarki.

Założeniem organizatorów spotkania było przedstawienie możliwości wykorzystania Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w przygotowaniu prac dyplomowych typu: Studium przypadku.

Pierwszy wykład ekspercki wygłosiła dr Jolanta Glińska (ACBiR UM w Łodzi): „Propozycja przewodnika do prowadzenia pracy licencjackiej – studium przypadku”. Kolejne wystąpienie dotyczyło rekomendacji Rady ds. e-zdrowia w Pielęgniarstwie dotyczących dokumentowania praktyki pielęgniarskiej, które bardzo szczegółowo przedstawiła dr Dorota Kilańska

(ACBiR UM w Łodzi, CSIOZ), wraz z materiałami dydaktycznymi z ICNP®. Kolejna bardzo ciekawa prezentacja miała związek z doświadczeniami Uniwersytetu Rzeszowskiego dotyczącymi zastosowania Klasyfikacji ICNP® do przygotowania opisów przypadków przygotowywanych w ramach prac dyplomowych przez studentów wspomnianej uczelni. Wykład ten wygłosiła dr Małgorzata Marć z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przedostatnia prezentacja, którą wygłosiła dr Anna Andruszkiewicz (ACBiR UM w Łodzi, Collegium Medicum Uniwersytetu w Toruniu) dotyczyła wskaźników jakości opieki wg ICNP® i możliwości wykorzystania ich w praktyce. Podsumowanie tematyki seminarium przedstawiła mgr Aneta Domańska (UM w Łodzi), wygłaszając pracę: „Studium przypadku w metodologii badań naukowych”.

Po zakończeniu części wykładowej spotkania rozpoczęto, momentami bardzo burzliwą, dyskusję. Dyskusja podczas spotkania przebiegała dwutorowo. Z jednej strony dotyczyła zasadności stosowania w polskiej dokumentacji medycznej Klasyfikacji ICNP®, z drugiej strony dotyczyła przygotowania prac dyplomowych studentów opierając się na tej klasyfikacji.

Zapoczątkowana podczas seminarium dyskusja stanowi jedynie wstęp do rozpoczęcia w grupie nauczycieli akademickich debaty na temat standardów przygotowania pracy dyplomowej „Studium przypadku” z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®. Zaprezentowana podczas spotkania Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® stanowi jedną z wielu możliwych metod opisywania diagnozy pielęgniarskiej, opisu poszczególnych przypadków, i może zostać wykorzystana przez studentów studiów I stopnia

podczas przygotowywania prac dyplomowych. Należy jednak pamiętać, że zaprezentowana Klasyfikacja ICNP® nie jest jedyną stosowaną na świecie klasyfikacją, dlatego też trzeba podkreślić, że konieczne jest zapoznanie studentów z różnymi dostępnymi na świecie klasyfikacjami i metodami opisu diagnoz pielęgniarskich. Zasadne wydaje się prowadzenie prac dyplomowych o charakterze „Studium przypadku” porównujących różne klasyfikacje, celem określenia ich użyteczności i efektywności ściśle dla prac dyplomowych. Natomiast zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® oraz diagnoz pielęgniarskich w praktyce pielęgniarskiej stanowi odrębny temat, wymagający zmian systemowych w obowiązującym polskim systemie prawnym dotyczącym prowadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej.

Joanna Gotlib¹, Grażyna Dykowska²

¹ Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia
Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM
² Zakład Zdrowia Publicznego
Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM

Adres do korespondencji:
Dr hab. n. o zdr. Joanna Gotlib
Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia
Wydziału Nauki o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Żwirki i Wigury 81, 02-091 Warszawa,
tel./fax: (22) 57 20 490, (22) 57 20 491
e-mail: joanna.gotlib@wum.edu.pl
www.zakladdydaktyki.wum.edu.pl

Adiunkt naszej Uczelni nowym konsultantem wojewódzkim

14 stycznia 2014 roku wybrano nowych konsultantów wojewódzkich w różnych dziedzinach medycyny. Akty powołania wręczył Jacek Kozłowski, wojewoda mazowiecki. Wśród nowo mianowanych jest dr hab. Bronisława Pietrzak – adiunkt z I Kliniki Położnictwa i Ginekologii I Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni, która została konsultantem wojewódzkim w dziedzinie położnictwa i ginekologii.

Konsultanci powoływani są przez wojewodę na pięcioletnią kadencję. Do ich zadań należy m.in. przepro-

wadzać kontroli podmiotów leczniczych w zakresie jakości i dostępności świadczeń, kształcenia, doskonalenia zawodowego oraz wyposażenia. Przygotowują również informację na temat zasobów i potrzeb kadrowych w dziedzinie medycyny, farmacji i ochrony zdrowia. Opiniują wnioski o wpisanie na listę jednostek uprawnionych do prowadzenia specjalizacji. Na wniosek wojewody wydają opinię o spełnieniu przez podmiot leczniczy warunków do udzielania świadczeń zdrowotnych w danej dziedzinie medycyny.

Konsultanci wojewódzcy na Mazowszu działają w osiemdziesięciu sześciu dziedzinach medycyny, farmacji i ochrony zdrowia.

Kierownik Kliniki Pediatrii redaktorem naczelnym czasopisma „Journal of Paediatric Gastroenterology and Nutrition”

Prof. dr hab. med. Hanna Szajewska, kierownik Kliniki Pediatrii WUM, została redaktorem naczelnym Journal of Paediatric Gastroenterology and Nutrition (JPGN), czasopisma dwóch towarzystw naukowych: European Society of Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (ESPGHAN) oraz North American Society for

Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (NASPGHAN).

Czasopismo publikuje prace oryginalne i pogładowe oraz wytyczne opracowane przez ESPGHAN i/lub NASPGHAN. Aktualny (2012) Impact Factor JPGN to 2.196.

Prof. Szajewska od wielu lat jest związana z ESPGHAN. W latach 2009-2012 sprawowała funkcję Sekretarza Generalnego ESPGHAN, a wcześniej (2002-2009) była Sekretarzem Komitetu Żywności ESPGHAN. Jest współautorką ponad 200 publikacji, głównie w piśmiennictwie międzynarodowym. Łączny Impact Factor 450. Liczba cytowań 3953. Wskaźnik Hirscha 37 (Web of Science, luty 2014).